

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Стенографски запис!

ЗАСЕДАНИЕ

на

Консултативния съвет във връзка с Европейската зелена сделка

16 юни 2020 година

Заседанието започна в 11:05 часа и беше ръководено от заместник министър-председателя Томислав Дончев, председател на Консултативния съвет.

Точка 1. Съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска зелена сделка“ (COM(2019) 640 final) от 11 декември 2019 г. – основни аспекти

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Уважаеми колеги, добре дошли! Идеята за настоящия Съвет се появи преди доста време, преди няколко месеца, но свикването му се оказа невъзможно предвид пандемията и въведените ограничителни мерки. Сега имаме възможност, освен да си кореспондираме, освен да говорим публично по темата, да бъдем заедно.

Основната идея за днешната среща е да изясним какви са задачите, които стоят пред нас. Тоест, запознатите колеги, които имат преки ресорни ангажименти, да ви запознаят с това. Моля за търпение тези, които са достатъчно запознати какво представлява т. нар. „Зелена сделка“. Дължим и информация по отношение на това, което сме направили през последната половина година по темата. Бих бил доволен, ако се опитаме да засегнем допълнителни аспекти на политиките по декарбонизация, свързани с икономиката, транспорта, земеделието, опазване на околната среда, съвсем накратко. Основната задача е да имаме някаква критична доза минимален консенсус каква ще бъде ролята на

Съвета и какво ще прави. Това е уникален орган, предвид факта, че съдържа представителство на много различни институции, в т. ч. на законодателния орган и на президента.

Основната идея е това да бъде инструмент, който първо, да държи всички заинтересовани страни информирани, второ, да се опитва да генерира някаква критична доза консенсус, защото преходът, който трябва да извърши страната през следващите години по повод политиките по декарбонизация, ще бъде почти толкова предизвикателен, колкото беше и стопанският преход от преди тридесет или от преди двадесет години.

Разбира се, пълният консенсус е невъзможен. Този процес ще върви с дози полифония, но много ми се иска да избягаме от разговора, който обичайно включва спор между двете радикално различни гледни точки. Тоест, ние трябва да позеленяваме веднага, едва ли не в рамките на годината, бързо и това е пътят към прогреса, като едната радикална позиция, и другата – не, ние няма да участваме в тези процеси и ще правим нещата така, както сме ги правили в предходните години. Нито едната от тези две радикални позиции не е възможна или конструктивна.

Изначалният формат е такъв, какъвто го виждате, оглеждайки се, като при нужда той може да бъде разширяван – при необходимост от експерти, специалисти от българската академична общност или от други държавни ведомства, те ще бъдат канени на нашите заседания, както и при нужда, може да изискваме информация или становища от компетентни органи.

Основната ни тема е къде да намерим адекватната пресечна точка на деликатните баланси при съвместяването на някои приоритети, които понякога са взаимоизключващи се – енергийна сигурност, ускорено икономическо развитие, социална справедливост и защита на околната среда.

В интерес на истината, по време на пандемията, особено първите седмици, се създаде едно усещане, че Зелената сделка ще бъде ревизирана.

Имайки предвид последното предложение на Европейската комисия за Плана за възстановяване, имайки предвид разговорите с редица представители основно на Комисията, такова нещо няма. Напротив, на политиките по декарбонизация се гледа заедно в пакет с всички останали смели икономически мерки като този план, който ще помогне за по-бързото икономическо възстановяване на Европа, разбира се, заедно с цифровата трансформация и мерки в сферата на здравеопазването.

Добре знаете, че ние имаме мисията да бъдем максимално умни и адекватни, балансирайки между взаимоизключващите се приоритети, които коментирах преди малко.

Очакваме безспорно най-засегнат да е секторът на енергетиката. Веднага след него е сектор транспорт, индустрия, също и селско стопанство.

Ако имаме задача, национална задача, тъй като тя не е ексклузивна само на една институция, е по какъв начин да минимизираме, доколкото е по силите ни, рисковете и да се ползваме от възможностите.

Като казвам да се ползваме от възможности, това не означава само да имаме достъп до финансирането, което ще бъде осигурено, да го инвестираме и разходваме по най-умния начин, но като всяка подобна трансформация това създава нови възможности.

Аз много не искам да бъдем в позицията само и единствено да купуваме нови технологии и решения, които други държави вече са разработили.

Много ми се иска да опитаме да бъдем малко по-дръзки, малко по-смели, да разработваме дори да откриваме подобни технологии и решения.

Знаете, че наред със Зелената сделка беше предложен т. нар. Фонд за справедлив преход, който има за цел да подпомага държавите членки по време на зелената трансформация. За съжаление, средствата от него са фокусирани върху социално-икономически мерки. Те не могат да бъдат използвани за инвестиции или строителство на нови мощности от какъвто и да е било тип, което означава, че ако в един момент държавата ни изпадне в ситуация да се разделя с вече съществуващи мощности и то базирани на местен ресурс, тази нова инвестиция трябва да бъде на пазарен принцип и да бъде изплатена през цената на електроенергията.

Разбира се, съществуват много отворени въпроси, които са колкото национални, толкова и европейски, дали Съюзът като такъв няма да загуби глобална конкурентоспособност, предвид факта, че се обрича поне в следващите години цената на електроенергията в него да бъде по-висока отколкото на някои глобални партньори и конкуренти, намиращи се в Азия или отвъд Атлантика, дали обезателно всички останали икономически сили в света ще последват пътя на декарбонизация, защото Зелената сделка е базирана на това, че ние ще бъдем първи и ще бъдем лидерите и всички останали ще правят това, което ние правим, което за мен съвсем не е сигурно.

Убеден съм, че в следващите ни срещи ще имаме възможност да преценим кой колко е бил прав в тези допускания.

Мисля, че това е предостатъчно като предисловие.

Предлагам да започнем с едно кратко изложение на министър Петкова в ролята ѝ на заместник-председател на Съвета и министър на енергетиката, която ще дейки тези колеги, които вече са по-запознати, да опише какво представлява т.нар. Зелена сделка. Министър Петкова, заповядайте!

ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА: Благодаря, уважаеми господин вицепремиер, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми колеги, както знаете, на 11 декември 2019 г. Европейската комисия публикува свое Съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Комитета на регионите, Комитета по икономическо и социално развитие по отношение на т.нар. Европейска зелена сделка.

Основната цел на Европейската зелена сделка е свързана с това икономиката на Европейския съюз да бъде конкурентоспособна, да бъде от гледна точка ефективност на ресурсите да бъде абсолютно конкурентна и да работи в

рамките на тези параметри при постигане на нулеви емисии до 2050 година при положение, че е гарантиран и съответният икономически растеж.

В рамките на това съобщение Европейската комисия заявява много ясно, че желае и изземва лидерството в тази изключително важна тема. Освен че е заявила своето лидерство тя възнамерява чрез способите на т.нар. климатична дипломация да предложи своите виждания и да привлече към тази мисия и други световни сили, за да не бъдем сами, тъй като съгласно статистиката, Европа генерира едва около 7 % от емисиите, но това лидерство, което Европейската комисия поде, наистина заслужава адмирации.

От гледна точка на основните елементи на Зелената сделка, Европейската комисия фокусира своето внимание, на първо място, върху увеличаване на климатичната амбиция до 2030-та и съответно до 2050-та година.

На второ място, това е гарантиране на сигурността на енергийните доставки, които освен сигурни трябва да бъдат и с произход чиста енергия на достъпни цени.

Другата много важна тема и много важен акцент на Европейската комисия е свързан с индустрията и със създаването и стремежа ни на чиста и кръгова икономика.

Друг ключов акцент е свързан със сектора на транспорта, където основният поглед е свързан с това да се ускори процесът по прехода към устойчива и интелигентна мобилност. Разбира се, сектор „Земеделие“ е засегнат като акцент по отношение на Зелената сделка и този акцент е свързан с екологосъобразното производство на храни. Друг много важен аспект е свързан с енергийната ефективност на сградния фонд. Европейската комисия отделя изключително голямо внимание на този елемент на Зелената сделка. Безспорно и много сериозно е вниманието и по отношение на опазване на околната среда, на нетоксична околна среда чрез нулеви емисии и поредица от други акценти, които са изключително важни и целят да допринесат за цялостното изпълнение на тази амбициозна програма.

Наред с амбицията, която заявява Европейската комисия, тя признава, че реализирането на Зелената сделка ще бъде свързано и с ангажирането на много сериозен финансов ресурс, било то от публични финанси или съответно, частни инвестиции, като за тази цел Европейската комисия разработва и в момента и ще предложи на вниманието на държавите членки поредица от мерки и механизми.

Както спомена и вицепремиерът Дончев, всички очаквахме след кризата с COVID-19 да има определена ревизия по отношение темповете за осъществяване на Зелената сделка, но противно на очакванията на част от държавите членки Европейската комисия заяви, че точно излизането от тази криза ще се случи чрез инвестиране в Зелената сделка чрез създаване на такива финансови механизми, които да гарантират постигането на нейните цели и на 28 май 2020 година Европейската комисия излезе с официално съобщение и

предложи цял пакет от нови финансови механизми, които ще осигурят допълнителни 750 милиарда евро към МФР до 2027 година.

Тези средства, разбира се, ще бъдат осигурени от Европейския съюз чрез заем, излизайки на международните пазари, и това ще се случи по прогноза на Комисията в периода 2021-2024 година и държавите членки ще имат ангажимента да усвоят тези средства пак в рамките на този период.

За тази цел, всяка една държава членка трябва да направи свой национален план за устойчиво развитие и за възстановяване, който е различен от тези териториални планове, които ние в момента разработваме, и за които впоследствие колегите ще споделят какво сме направили и докъде сме стигнали. Така че заявката на Европейската комисия е много ясна.

Нещо повече, за да бъде Европейската комисия абсолютно сигурна в реализирането на Зелената сделка, тя за първи път излезе с проект на Климатичен закон, с който се цели да бъдат определени основните цели, които трябва да бъдат постигнати.

Този климатичен закон в момента се обсъжда от държавите членки, той все още не е факт. Очаква се да има и съответно оценка на въздействието по отношение намаляването на емисиите поне с 50 % до 2030 година или стремеж на Комисията е по-амбициозен – 55 % намаляване на вредните емисии до 2030 година.

Както вече беше споменато, редица сектори на всяка една държава членка ще бъдат засегнати от т.нар. Зелена сделка, но безспорно сектор „Енергетика“ ще бъде един от най-важните сектори, от които се очаква и много сериозна амбиция по отношение на постигането на тези цели, тъй като се възприема, че близо 70 % от емисиите, които се генерират, са именно в сектор „Енергетика“.

В тази връзка, какви са очакванията към енергийния сектор от страна на Комисията.

Преодоляването на тези вредни емисии и генерирането на тези 70 % от емисиите, Европейската комисия в рамките на Зелената сделка вижда да бъдат преодолявани по следния начин: От една страна, да се акцентира върху енергийната ефективност.

От друга страна, да се увеличи дялът на производството на енергия от възобновяеми източници в крайното брутно потребление.

На трето място, поетапно да се намали участието на въглищните централи в енергийния микс на държавите членки.

За тази цел Европейската комисия предвижда да направи ревизия на Националните планове в областта на климата и енергетиката. Всяка една държава член, знаете, предостави такъв интегриран план „Климат-енергетика“. Комисията ще направи такъв преглед и през 2023 година ще направи ревизия по отношение амбициозността на целите, които си е заложила всяка една от държавите, и в случай, че прецени, че е налице необходимост от повишаване на амбицията, тогава ще се предприемат и съответните мерки. За тази цел се

предвижда и промяна в две директиви – Директивата за енергийна ефективност и за възобновяемите енергийни източници.

Много важен акцент при декарбонизацията в сектор Енергетика е използването на водород. Това ще бъде основният акцент. Очаква се Комисията да излезе със специална стратегия за водорода. Очаква се да бъде създаден и водороден алианс по подобие на алианса, който беше създаден за батериите, като основната мисия на този алианс ще бъде да осъществи връзката между бизнеса и администрацията и съответно бизнесът, за да може да се акцентира върху най-добрите, най-смислени проекти и да могат да бъдат подпомогнати съответно тези страни, които желаят да се възползват от водорода като средство да постигане на декарбонизацията.

Друга много важна мярка, която очакваме до края на тази година да стане факт, е това Комисията да излезе със специално съобщение, свързано с преодоляване на енергийната бедност чрез енергийна ефективност на сградния фонд. Това е много важна мярка, която се разглежда като трайно решаване на проблема с енергийната бедност в европейски мащаб. Това е така, защото статистическите данни на Европейската комисия показват, че 40 % от консумацията на енергия се извършва през сградния фонд. Тоест, колкото по-енергоефективни са жилищата, в които живеем, толкова повече енергийни ресурси ще пестим и ще намалее необходимостта от увеличаване на потреблението. Това, по отношение на сектор Енергетика, се разглежда като изключително важна стъпка по посока декарбонизация.

Друг много важен акцент е кръговата икономика. Тук като основен проблем Европейската комисия вижда това, че основният растеж в икономиките на различните държави членки се дължи на това, че използват нови ресурси, а рециклираните са приблизително около 12 %. Акцентът по отношение на кръговата икономика и чистата икономика ще бъде насочен към тези индустрии, които са енергоинтензивни. Декарбонизирането на тези индустрии се разглежда в пряка връзка и зависимост от развитието на технологиите. Тоест, тук ще има много пряка връзка между това как ще се развиват технологиите по отношение на водород, батерии и съответно, търсенето на възможност за кръгова икономика и за чиста икономика. Разбира се, ще се разчита изключително много и на сферата, свързана с научните изследвания, с напредъка, който се очаква да бъде отбелязан там по отношение на този тип технологии.

Друг много важен сектор, който Зелената сделка разглежда, е сектор Транспорт. Съгласно статистиката на Европейската комисия, една четвърт от емисиите се генерират в този сектор и там се очаква 90 % намаление. Предвидени са поредица от мерки. Европейската комисия, мисля, всеки момент ще излезе със стратегия по отношение на транспорта и там ще бъдат много ясно разписани всички отделни елементи, чрез които ще се стигне до тези показатели, които Комисията залага.

По отношение на сектор Земеделие там, както споменах, акцентът е свързан с производството на храни. Основната цел е в производството на храни да се гарантира екологосъобразното им производство и да се намали размерът на хранителните отпадъци, като тук Европейската комисия предвижда приблизително около 40 % от средствата, свързани със селскостопанска политика да отиват за климат и приблизително около 30 % от средствата, свързани с морския риболов, също да отиват за действия, свързани с климата. Може би е важно да кажем това, че по отношение на опазването на околната среда и по отношение на нетоксичната околна среда Европейската комисия ще акцентира върху много по-засилен мониторинг по отношение на опазване на въздуха, на почвата и на водите, така че тук е и мястото на Министерството на околната среда и водите, на колегите и институциите, които са ангажирани с тази изключително важна част от икономиката на страната ни, така че да можем да постигнем в максимално кратки срокове целите, които са заложили. Така че това е съвсем накратко Зелената сделка в различните сектори. Има, разбира се, и още допълнителна информация, която може би в хода на дискусиите ще можем да предоставим. Благодаря за вниманието.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Благодаря. Няколко уточнения предвид различни митологеми, които са в оборот публично. Първо, във всички предложения не е фиксирана дата, до която държава членка, включително и България, трябва да затваря мощности, базирани на въглища. Повтарям, никъде няма обвързваща дата, до която мощности, базирани на въглища, могат да работят. Тук същественият въпрос, предвид конюнктурата и цените на квотите, е колко дълго подобни мощности ще могат да бъдат ефективни от стопанска гледна точка. Първо уточнение.

Второ, много често чувам последните дни и седмици как сме изпуснали някакъв срок. Първо, срок за дерогация, свързан със съществуването на въглищните ни централи, няма. Такава правна възможност не съществува. Имаше една процедура, свързана с новопостроени в последните две години мощности. Или как сме закъснели с план, който е трябвало да предоставим, примерно, на Европейската комисия, и не сме го предоставили. Това е пълна глупост. Едва сега държавите членки започват, заместник-министър Станков след малко ще ви обясни, едва сега започват с разработването на териториалните планове за справедлив преход, като те ще бъдат подавани пред Комисията догодина, даже не тази година. Ние още преговаряме с Комисията по отношение на това за какво могат да се използват средствата.

Трето, няма никакви получени новопостъпили пари. Има фонд, който се обсъжда и се коментира, така нареченият Фонд за справедлив преход, от 670 милиона, който с последното предложение на ЕК се предвижда да бъде увеличен с два милиарда. Да, това се обсъжда, но все още не е факт. И дали ще бъде прието, или няма да бъде прието е въпрос на бъдещето.

За мен всичко това е малко или много очаквано. Ако имаше рязка маневра, която смути всички, това е темата с газа. Системно последните четири или пет години основен приоритет на Европейската комисия беше диверсификацията на трасетата, нови връзки, либерализация в газовия сектор. Това беше основна тема на работа на Европейската комисия и бяха инвестирани милиарди в нова газова инфраструктура, за да се случи така, че само в няколко месеца в един момент газът се окаже едва ли не временно решение, което е изненадващо и не бих казал, че е особено далновидно.

Считам, че беше важно по категоричен начин да уточня тези неща. Сега предлагам заместник-министър Станков да ви запознае с това, което сме свършили последните няколко месеца.

Точка 2. Представяне на извършените дейности в контекста на Европейската зелена сделка

ЖЕЧО СТАНКОВ: Благодаря, господин Дончев. Уважаеми господин вицепремиер, уважаеми дами и господа министри, уважаеми и господа народни представители, скъпи социални партньори, на първо място започваме отново с първото анонсиране на Зелената сделка, ясна цел към 2050 г. за въглеродна неутралност на европейско ниво. Подчертавам на европейско ниво. Никой не очаква от България към 2050 г. да поглъща точно толкова емисии, колкото произвежда. Ще има държави „поглътителки“ в лицето на Финландия и Швеция, които имат природната даденост за това, така че от България никой не очаква, така да се каже, да бъде въглеродно неутрална като държава. И това, което спомена вицепремиерът Дончев, нямаме дата за каквото и да е ограничение спрямо индустрия и въглищни мощности, които трябва да бъдат затворени или преместени по някакъв начин.

След като края на миналата година беше анонсирана Зелената сделка, по най-бързия начин и по инициатива на вицепремиера Дончев с нарочна заповед на премиера се създаде работна група, чиято главна задача беше и е да започне да анализира всеки един документ, съпътстващ Зелената сделка. Защото, ако анонсът за Зелената сделка беше началото, то както спомена и министър Петкова, във всеки един сектор има законодателство, което по месеци е описано от Комисията кога ще излиза и какво ще обхваща. След като януари беше създадена работната група, имяхме възможността в много кратки срокове да се запознаем и с Фонда за справедлив преход, в първия му вид доста победен от финансова гледна точка, но умелата работа на работната група успя да доведе до това, че за двата компонента, на които се стъпваше за това колко пари ще получи държавата от този Фонд, първоначално възлизащ на 7.5 милиарда (заетите в енергийния сектор въгледобив и електропроизводство и съответно брутна добавена стойност към въглеродни емисии или парникови газове), успяхме с колегите от министерствата да подадем доста добри данни и се преборихме да попаднем в топ 5 от всички 27 държави членки, което

действително ни дава възможност за достъп до добро количество средства. Ако те в началото бяха около 458 милиона, сега се очаква да набъбнат до 2.7 милиарда. Това са средства, които ще бъдат предоставени директно, а отделно съществува възможност по оперативните програми да се алокират също средства, които ще подпомагат този процес. Естествено това е само първият стълб на целия механизъм.

Вторият стълб е, да го кажем, преформулираният вариант на Плана Юнкер, който е насочен към бизнеса, за изграждане на нови инфраструктури, на нови машини, на нови инвестиции от страна на бизнеса, като мярка, спомагаща зеления преход. А последната ос или последният стълб е чрез Европейската инвестиционна банка съвместно с европейския бюджет, като от европейския бюджет са предвидени милиард и половина, а от ЕИБ ще дойдат допълнително още 10 милиарда и те ще бъдат насочени към публичния сектор или към общините, които също ще имат възможност с кредитни средства да продължат да действат.

Тук е също много важно да отбележим, че структурата на фонда се базира на това да се получават средства при изготвяне на регионални планове. Тези регионални планове трябва да са съгласувани с Комисията и да съответстват едно към едно на Националния план Климат-Енергетика, който държавата в началото на тази година предостави и е детайлно обсъден, както с всички министри на Министерски съвет, така и със социалните партньори по работни групи в Съвета по европейски въпроси, така и с народните представители в съответните комисии, виждам тук и колегите от Енергийна комисия. Съответно веднага започнахме да търсим варианти по какъв начин държавата, без да харчи средства, може да получи техническа помощ от Европа, така че да започнем изработването на тези планове. Да, първоначално Европа беше посочила два региона, разпознати от нея, Стара Загора и Кюстендил, за които трябва да се изготвят такива планове, след повишаване на средствата естествено амбицията на работната група е да повишим значително и броя на регионите, така че никой от регионите да не остане ощетен по каквато и да е причина.

Естествено, след като направихме детайлен разговор с Комисията, Комисията чрез Главна дирекция „Реформи“, която след публикуването на Зелената сделка стартира специален call в размер на 3.4 милиона евро, за които кандидатствахме заедно с още 18 държави. Ние се преборихме за 15 % от тези средства или България ще получи половин милион евро за разработването на тези планове. Те ще трябва да бъдат предадени в Комисията до края на следващата година, като тук е важно да споменем, че след тяхното одобрение ще имаме достъп до тези средства.

Естествено важно е да споменем, че след по-големия ресурс, който се насочва към Фонда за справедлив преход и разширяването на територията, ние трябваше заедно с колегите от другите министерства да направим крос секторен анализ къде икономически регионите са най-засегнати, естествено да видим какви са критериите, по които да убедим Комисията броят на регионите да

набъбне. Направихме детайлен социално икономически анализ, екологичен такъв и стигнахме до следните основни компоненти, които ни дават аргументи да разширим броя на областите.

На първо място, безспорно, разпознатите от Комисията въглищни региони.

На второ място, енергийно интензивните предприятия, които са на територията на страната, сме ги извели заедно с колегите област по област. Направихме детайлен анализ и на заетите във въглищните региони. Оказа се, че над 25 % от работещите идват от съседни региони, привлекли сме и тези региони.

И не на последно място, съпоставихме две карти от Министерството на труда и социалната политика и от Министерството на околната среда и водите по отношение на средствата, които се отпускат на гражданите за отопление и съответно замърсяването на въздуха. Налагайки тези две карти, вкарахме и това като компонент, защото голяма част от средствата, които се отпускат от държавата, са именно за отопление с въглища или дърва. С мерки за енергийна ефективност ще намалим нуждата на тези граждани от енергоемките им към момента инсталации, с които се отопляват и ще подобрим и качеството на въздуха.

Съответно, без да губим време, след като осигурихме този половин милион евро, започнахме детайлни разговори и с най-вещите в писането на такива регионални планове, а именно, Световната банка и Европейската инвестиционна банка. Най-малкото искаме да имаме на масата Европейската инвестиционна банка, защото по третия стълб, работейки с нея и пишейки плановете заедно с нас, ще можем да насочваме конкретни средства както към бизнеса, така и към общините с визия занаят, така че максимално да се възползваме от наличните възможности. Така че в кратки срокове от наша страна се очаква да приключим и разговорите със Световна банка, и с Европейската инвестиционна банка и естествено, не на последно място, колегите от МРРБ с техния Национален център, който ако плановете набъбнат на огромния брой от 28 или всички области бъдат покрити, да има възможност чрез националните центрове също да изработим оставащия брой планове.

Естествено има вече активни региони, които започнаха да създават кръгли маси, платформи, ние приветстваме това, но трябва да сме наясно, че тук по никакъв начин не може да бъде изземвана ролята на държавата и държавата ще бъде водеща при определянето на срещите и съответно комуникационната политика, която предстои във всеки един от регионите. Безспорно това, което спомена министър Петкова, всяка една инициатива, която Европейската комисия стартира, Алианса за батериите, Водородния алианс, за който имахме възможност с колегите от БАН да проведем детайлна среща и да въвличем науката, колегите от АИКБ, с които сме водили също разговори в насока въвличане и на бизнеса във водородните технологии, така че действително да се включим във всяка една инициатива на Европейската комисия с възможност за кандидатстване по пилотни проекти и за инсталации във всеки един регион, така че никой регион да не остане необслужен, нефинансиран от гледна точка

на регионална политика. Това е с няколко думи как се движим в момента от страна на работната група.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Благодаря. Моето предложение е съвсем кратки включвания от колегата Желязков, от Министерство на околната среда и водите, Министерство на икономиката, съвсем кратки, може би Министерство на земеделието, храните и горите, за да се обрисова доколкото е известна картината в тези сектори, след което да дадем думата на уважаемите членове на Съвета, за да чуем техните очаквания, предложения, свързани с работата му, и ако свършим това, ще бъде напълно достатъчно за първото ни заседание. Колега Желязков!

РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ: Уважаеми господин Дончев, уважаеми колеги, сектор „Транспорт“ е отговорен за една четвърт от парниковите емисии. До 2050 г. амбициите са това да бъде редуцирано с 90 %.

Предвидените дейности са в пет ключови направления – така, както са формулирани като европейски политики: насърчаване на мултимодалния транспорт чрез качването на товари от автомобилния на железопътния и вътрешноводен транспорт; ускоряване на дигитализацията в транспорта – това са интелигентни трафик системи и автоматизирана мобилност; ценообразуване, което отразява въздействието на транспорта върху околната среда и здравето; насърчаване производството и налагането на алтернативни горива; намаляване на замърсеността от транспорта в градовете. За постигането на тези заложи цели България ще трябва да се справи с някои очевидни предизвикателства. На първо място е декарбонизацията на автомобилния транспорт предвид характера, състоянието и структурата на автомобилния пазар, където старите дизелови и бензинови автомобили са със значително по-висока средна възраст от над 18 години.

Предизвикателство е и производството и изграждането на необходимата инфраструктура за въвеждането на устойчиви алтернативни горива. Предвиждат се и мерки, които сериозно ще засегнат авиационния сектор. Това са данък върху керосина или друга мярка върху редукия и използването на керосин и последиците от неговото използване, което ще увеличи цената на самолетните билети и има значение за България като дестинация, особено в рамките на периферията на Съюза. Интересно ще бъде и въздействието на Пакета за мобилност 1, което по наши очаквания на 8 юли ще бъде гласувано в Парламента и няма основания да считаме, че ще претърпи някаква радикална промяна. Всичко това ще доведе до повишаване на карбоновото натоварване в Европа от празните курсове, които ще се генерират. Това не съществуваше в инициалното предложение на Комисията, но от разменна монета в преговорите връщането на камиона се превърна в средство за преодоляване на конкуренцията на предприятията от Източна и Югоизточна Европа. Тенденциите, които ще наблюдаваме, ще бъдат може би следните: голяма част

от големите предприятия ще релокират своите страни по установяване в рамките на действащите пазари. Това ще увеличи карбонизирането на тези пазари и ще доведе до отпадането на това изискване. Това ще го наблюдаваме през следващите най-много две до три години. Но тогава самият ефект върху конкурентоспособността на сектора ще бъде различна.

По отношение на пътната карта към Зелената сделка има амбициозни мерки, които трябва да бъдат преразгледани и то през тази и през следващата година. Те, разбира се, ще претърпят промяна в сроковете. Само ще ги очертая: Стратегия за устойчива интелигентна мобилност – 2020 г.; предложението за Директива относно комбинирания транспорт – 2021 г.; Директива за инфраструктурата за алтернативни горива; Регламент за трансевропейската транспортна мрежа – 2021 г.; предприемане на инициатива за увеличаване на по-доброто управление към железопътните линии – 2021 г.; по-строги стандарти за емисиите на замърсения въздух от превозни средства с вътрешно горене – 2021 г. Считаме, че поради хоризонталния характер на направените предложения е от първостепенно значение да се намери баланс между постигането на този политически приоритет на Европейския съюз, но през стриктното отчитане на националните специфики и националния интерес. Благодаря ви.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: И аз благодаря. Министерство на околната среда и водите и Министерство на икономиката.

НИКОЛАЙ КЪНЧЕВ: Благодаря, господин вицепремиер. Уважаеми колеги министри, уважаеми колеги, членове на Консултативния съвет, позволете ми, първо, да поднеса извиненията на министър Димитров, който поради подписване на интегрирания воден цикъл на област Бургас не може да присъства на днешното заседание.

За Министерство на околната среда и водите Зелената сделка далеч надхвърля въпросите на околната среда и климата, като обхваща почти всички политики и области на социално-икономическия живот. Реализирането на всички посочени мерки и политики на практика ще означава пълен инженеринг на цялата икономика и начин на функциониране на обществото и начин на живот. Независимо от трудностите ние сме длъжни да се възползваме от възможностите, очертани в Зелената сделка за справяне с причинените щети на околната среда. В този смисъл създаването на Консултативния съвет е навременна и необходима стъпка, чрез която всички ние заедно с бизнеса, академичните среди и синдикатите ще търсим онези нелеки решения, които да гарантират социалните и екологичните ползи на хората при запазване на конкурентоспособността и устойчивия икономически растеж на България.

Министерство на околната среда и водите има дългогодишен опит в подобни формати за провеждане на консултации. Работим в партньорство не само с браншовите организации. В заключение моята дълбока убеденост е, че заедно в

рамките на консултативния и открит диалог ще намерим необходимите решения.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Министерство на икономиката.

ЖЕЛЯЗ ЕНЕВ: Уважаеми господин заместник министър-председател, уважаеми господа министри, уважаеми народни представители, ще представя работата на Министерство на икономиката в областта на Зелената сделка.

Ние пристъпихме към работата в тази работна група с ясно съзнание, че климатичните амбиции на Европа засягат в голяма степен наши структуроопределящи индустрии, които са експортно ориентирани и са много важни за икономическото състояние на отделни райони. Идентифицирани бяха 13 промишлени отрасли, които заедно с енергетиката, химическата промишленост, енергийно интензивните индустрии, ще бъдат засегнати от Зелената сделка. Въз основа на наш анализ бяха идентифицирани първоначално 8 административни области, които бяха разширени до 11, които трябва да бъдат подпомогнати, и следва да попаднат в групата на тези, за които ще се разработват регионални планове за развитие.

Впоследствие тази група беше разширена с още 8 области. Ще кажа за илюстрация, че според нашите разчети само в преработващата промишленост работят 430 хиляди души, които ще бъдат засегнати от мерките във връзка със Зелената сделка.

Отчетено в нашия анализ бе, че различните икономически дейности изискват различни мерки за извършване на зеления преход, че са необходими значителни инвестиции в нови технологии и всичко това ще бъде отразено в стратегическите документи, които разработваме – в Иновационната стратегия, в Стратегия за МСП. В тях са предвидени засилване на мерките, свързани с екологията и кръговата икономика, както и дигитализацията. Благодаря.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: И аз благодаря. Уважаеми колеги, надявам се в работата на Съвета ние да не водим дискусии дали Зелената сделка е добра или лоша, защото тя е факт и всяка подобна дискусия би била без особена добавена стойност. Също нямаме нужда от идеологически спорове, те няма да ни помогнат много. Голямата цел е как заедно всички институции и сектори да минем с малко щети и с утилизирани повече възможности от това предизвикателство. Няма нужда да използваме и примери, аз самият съм зареден с много такива, защото скоростта на прехода и характера на промяната е толкова впечатляваща, че ако ви кажа примерно, че след 15 години на територията на Европейския съюз ще могат да се горят само отпадъци и водород, как звучи това, от една страна? От друга страна, направихме справка, те са хубави политиките по декарбонизация, но вулканът Етна, когато не изригва, за един ден отделя толкова карбонови емисии, колкото България за една година. Но нито единият пример, нито другият ни помага.

Има няколко неща, по които трябва максимално бързо да се намери национално решение. Има теми, които трябва да се отвоюват при преговорите с Европейската комисия, защото те не са затворени. Колко района, какви инвестиции, как гледаме на политиките по декарбонизация, само като нови мощности или през политики за енергийна ефективност? Тези теми не са затворени и ще настояваме спектърът от възможности за инвестиции да бъде максимално широк. Трябва ни мощен рестарт на всички видове и разговори, и планиране на мерки, буквално от следващата година, за енергийна ефективност, покриваща практически всички сектори, публични сгради, частни сгради, улично осветление, целия комунален сектор. И една тема, която е незасегната в такава степен – енергийна ефективност в индустрията. Там ни трябва много мощен спектър от мерки, през грантови схеми, през финансови инструменти за подмяна на цялата задвижваща база. Нови електромотори, ако не сме в състояние да купуваме нови и да помагаме да се купуват нови машини. Благодаря за търпението. За 45 минути опитахме се максимално сбито да ви представим какво се случва последната половин година. Очаквам, по желание, в никакъв случай задължително, членовете на Съвета – тези, които имат интерес, да споделят как виждат работата му и какви предложения имат.

Точка 3. Обмен на мнения

РУМЕН РАДЕВ: Благодаря, господин Дончев. Съвсем кратко ще направя един анонс, който засяга повече, ми се струва, колегите от тази страна на масата. Разбира се, сроковете не са пропуснати, но това не означава, че времето не тече. Виждам академик Ревалски и се сещам, че когато започна да се говори въобще за Зелена сделка, ние от едно нищо създадохме математически обект за математическа сингулярност. Нищо не знаехме, не знаехме как да го дефинираме, има някакви само пожелания.

Вече нещата не са точно така. Партньорите трябва да бъдат доста по-активни. Да припомня, че има срокове, които са отворени. Като влизам в сайта на Европейската комисия в публични дискусии и консултации, не виждам активност от страна, не говоря за правителствения сектор, а говоря за неправителствения. И тъй като по отношение на Европейския климатичен пакт не очаквам някой тук до утре да отговори, защото консултациите бяха отворени на 4 март със срок до 17 юни. Призовавам колегите към активност в другите две консултации. Консултацията до 23 юни все още е отворена за Плана за намаляване на емисиите до 2030 г., така че да бъдат активни колегите като организации. За АИКБ мога да кажа, че ние сме подготвили такива текстове, тук е по-смислено да бъдат не във формат 4 плюс 2 или АОБР, нека да бъдат индивидуални по организации. Количеството има значение, като вписване и също така и на държавата България там, като българска организация. Както и по отношение на Европейската стратегия за адаптиране към климатичните промени. Там, припомням, в момента етапът е пътна карта, той е до 30 юни

съответно публичните консултации са малко по-широки – до 20 август. Там конкретно е възможно удължаване на срока. Това е единственият ми апел.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Благодаря, господин Радев. И аз призовавам за повече активност в тези консултации. Господин Димитров, след това господин Манолов.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Благодаря. Да приветствам от името на КНСБ, че всъщност най-накрая се създаде Консултативен съвет по Зелената сделка. Това беше една наша инициатива от месец януари, дължа да припомня. Изглеждаше по малко по-различен начин и идеята беше да се създаде Национален борд за справедлив преход и Институт за устойчиво развитие.

Ще започна от там, че естествено форматът е този и ние така си го представяхме, за да може да се постига в максимална степен консенсус с обществен, политически, социален, икономически, в това число с участието на академичната мисъл и конкретни разработки, които трябва да бъдат формулирани по-нататък. Така че на въпроса, който беше зададен от председателя на Съвета, какво очакваме от този консултативен орган към Министерския съвет, първо, очакваме да си постави ясни цели. За мен целите са свързани с това какви позиции и преговорни, и политически България трябва да формулира. През тези няколко месеца вече чухме, че са се случвали доста неща, а ние знаем, че вече ключови документи са на масата на обсъждане, даже някои от тях са вече на финалната права. Но все пак основната, централната законодателна инициатива е Климатичният закон. Всъщност той не е финализиран, както каза министър Петкова, и там аз смятам, че трябва да бъде фокусирано нашето основно внимание политическо, естествено без да изпускаме всички останали 10 направления на Зелената сделка, в частност, Енергетиката, но и всички останали, които бяха вече коментирани.

Аз си представям, че час по-скоро трябва да решим този Съвет какви допълнителни помощни структури ще има. За нас, и затова споменах първоначалната идея, без възможност тук да се обсъждат различни позиции и възможни сценарии и когато има съгласие и консенсус, да се възлагат на определени експертни разработващи звена, работни групи, екипи, колективи – както искате го наречете, може би чак институт изглежда доста претенциозно, макар че аз все още смятам, че има резон в това. Устойчивото развитие не е предмет само на Зелената сделка, а е далеч по-едро и т.н. Но ако няма все още съгласие по това да се създава, подобен *think tank* поне със сигурност е нужно, според мен, може би днес, да си поставим за цел и в някакъв период от време да дадем своите виждания за това в какви направления, кои проблемни области, както секторни, така и междусекторни, трябва да бъдат предмет час по-скоро на задълбочен анализ как изглеждат те, ако не е направено от секторните министерства. И оттук нататък какви са възможните развития и какви възможни позиции България би трябвало да заеме в този сложен конгломерат на развитие

на Зелената сделка, което от самото начало, както ние тук си говорим, не е ясно кой с кого прави сделка и всъщност дали е сделка, или нещо друго. Но да не влизам в този спор.

В скоби да кажа, че всъщност вчера имяхме заседание на Икономическия и социален съвет и аз и господин Велев бяхме докладчици по едно становище, което беше прието, а именно – Европейския зелен пакт, както му е официалното наименование, поне българският официален превод е такъв – Икономически, социални и екологични предизвикателства и възможни решения за България – в присъствието на българския комисар Мария Габриел.

Смятам, че има достатъчно конкретни предложения тук, които апелирам и Съветът, естествено и изпълнителната, и законодателната власт да ползва по-нататък в хода на работата.

За мен е важно днес поне да отворим тази тема - какви области ще бъдат нужни за експертиза, къде има натрупвания, къде са нужни привличане и на външни фактори, както да речем, има сериозна заявка, пък и бих казал, и конкретни разработки, които идват от JRC, в т.ч. и българи, които участват там, но и не само - Изследователски аналитичен център на Еврокомисията, които могат да ни дадат конкретни изходи.

Веднага бързам да кажа, че едно от нещата, които аз държа непременно да започнем да мислим час по-скоро, е възможните сценарии за трансформация, за развитие на комплекса „Марица-изток“ в хоризонт 5, 10 и повече години по повод на Зелената сделка, но и не само. Говорим за иновационни възможности, индустриални паркове и ред други неща. Казвам това, защото има и може би част от колегите около тази маса са запознати, и има и някои предварителни разработки в тази връзка, в т.ч. и с участието на колеги от JRC.

Така че, казвайки това, очевидно това е един конкретен пример, който показва, че когато има ясно зададено задание от нас и аз така си мисля, че това трябва да бъде по-скоро нашата работа, да формулираме задание. Тези, които могат да дадат сценарий и възможни експертни решения, ще знаят какво да го правят. И затова трябва да бъде, естествено, г-н Дончев, осигурено допълнително обезпечение. Разбирайте финансово и организационно, и ресурсно в края на краищата. Иначе този Съвет ще изглежда само едно място, където ще представяме едни наши виждания, ще казваме някакви неща, както го правим в НСТС – по друг повод, в друга рамка и в общи линии до там ще се стигне неговата функция. Ако искаме да излезе нещо повече, според мен, и с консенсус, както вие казахте в самото начало и каквато е идеята на Съвета, трябва да имаме подобно действие.

Три неща, важни за мен, с които искам да завърша. Три червени линии на България, които между впрочем се припознаха от Икономическия и социален съвет – и от бизнеса, и от гражданското общество, а и едната от тях е залегнала и в българските позиции. Друг е въпросът дали и доколко те са постижими. Така че, най-накрая може би ще кажа, какво мисля по тази тема, с която вие

започнахте – къде да се намираме, дали да казваме твърдо „не“, твърдо „да“ или нещо като „да, ама не“.

И всъщност целта, която България заяви, че ще подкрепи, не е тази, която Комисията казва. Слава Богу, на този етап сме с ясна позиция, която естествено е в малцинство и която, естествено, най-вероятно няма да стигне до успешен край. Т.е. нито 50, нито 55 – ние казваме, че предишното споразумение е ОК, независимо че в България, всички знаем, е едно около 47 процента спрямо базовата 2010 г. от емисиите, от своето намаление.

Но тази теза, според мен, трябва да се търгува, т.е., ако ние се придвижваме в някаква посока, която очевидно ще стигне до някакъв консенсус, дай Боже, той да е 50. Очевидно това трябва да бъде с някакви специфики, с възможности държавите членки да имат своя собствен път и траекториите, които ще произлязат от климатичния закон на движение на държавите, както Комисията тук е заявила много ясно, всъщност трябва непременно да бъдат предмет на по-голяма автономия на взимането на решения. Изключването на Съвета от този процес е ключова грешка, според мен, което Комисията иска да си присвои и да продължава да законодателства без държавите членки.

За мен това е ключов въпрос, като тук, според мен, има по-голямо съгласие. Повече държави членки мислят в тази посока. И смятам, че тук трябва да вpletем, да се опитаме да вpletем нашите позиции, ако търсим партньори и консенсус, който да е по-широк от сегашното ни малцинство, в което се намираме по тази конкретна наша позиция за общата междинна цел за 2030.

Същият въпрос стои и по отношение на въглеродния данък – трансграничния данък. Той е ключов за нас, естествено, и за част от други държави, но не за всички. Не всички ги вълнува еднакво и придвижването му по-напред в дневния ред, като в началото президентът на Комисията заяви много ясно, че това ще бъде приоритет, после в изказванията като че ли това започна да пада по-надолу като ключов приоритет. Поне такова усещане имам аз. Така че механизмът за въглероден данък, какъвто и да е той, и изобщо включването на този въпрос, не само на трансграничното замърсяване, което прави нелоялна конкуренция на всички наши индустрии – от Турция, Сърбия и т.н., Северна Македония, но и внасянето на въглероден отпечатък от стоки и услуги, които идват от Китай и всички останали, извън Споразумението, САЩ в това число, бих казал, за мен всъщност е ключов въпрос. Вторият ключов въпрос. Втората червена линия, за която България трябва непременно да се бори и да постигне някакъв напредък заедно с други държави.

И третият въпрос, който според мен е ключов, но и не само според мен, тук сме го защитили, както споменах в нашата обща позиция, е какво се случва с нашите емисии и с продажбата на въглеродни емисии, по-скоро постъпленията от продажба, и опита да се централизират тези 10 милиарда евро, по памет, ако не се лъжа, с които Комисия иска да обогати общия собствен ресурс, с който след това да опита да финансира – дали 750 милиарда точно и дали само това

ще бъде План за възстановяване, или пък другите пари, които са в Зелената сделка, едно на ръка.

Всъщност тук, доколкото знам, има и други държави, които се борят в тази посока. Средствата остават при нас. Иначе ние ще имаме огромен проблем в енергетиката, както ни е известно, а и не само там. И в тази връзка, въобще търговията с емисии, която аз поне не съм виждал в наша българска позиция да е стегната по-радикално, защото доста неща, които готвят всички министерства, за мен е въпрос, който предстои да бъде поставен на масата поне. Давам си сметка, че няма никак си лесно да се откаже някой от вече наложения им механизъм, но той най-малкото има дефекти, които трябва да бъдат посочени и осветени. Нищо пазарно няма в това, което се случва с търговията с емисии. Поне това трябва да се говори, да се покаже, че това не е пазар. Тук няма търговия с емисии. Има други неща, които знаем какви са, да не влизам да черпя време.

Но със сигурност сегашните сектори, които са включени, трябва непременно да бъдат по някакъв начин освободени малко, според мен, освен че трябва да се борим за собствените си средства, които да останат в България и естествено, тук позицията е ясна, видяхме я – и за транспорта, и за селското стопанство – България казва „не“, да не се включват всъщност, слава Богу, но това не значи, че ще защитим докрай тази позиция, за съжаление. Това, според мен, е третата червена линия. Един от най-големите проблеми, около които трябва да има максимален консенсус – и тук, и навън, и всички ние да действаме, колкото можем в тази връзка. И, естествено, да искаме и регулаторната рамка за сертифициране на въглеродните емисии и начина, по който се получават, особено, което сега в момента Комисията уж започва да мисли, час по-скоро да се случи, тъй като ние твърдим, но не можем да го докажем, че поглъщаме доста емисии с нашия горски фонд, но както е известно, никой до момента не може да защити тази позиция на европейско ниво.

Съжалявам, че говорих по-дълго, господин Дончев, но ми се струва, че тези няколко конкретни въпроси, които касаят и организационно-техническите, за Съвета бяха важни да ги кажа поне като наша позиция. Благодаря.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: И аз благодаря на господин Димитров. Само трябва да пазим мотивацията на членовете на Съвета. Стремеж към краткост.

Съгласен съм с повечето изразени от Вас тези с две уточнения: форматът може да бъде разширяван или задълбочаван. Скептичен съм дали следващата половин година ще съумеем да снабдим Съвета с Институт, но форматът може да бъде разширяван или задълбочаван.

Естествено големият бял слон в стаята е комплексът „Марица-изток“. Първостепенен приоритет е той да бъде съхранен. Каквито и трансформации да текат, каквито и реформи да текат, това уникално индустриално съоръжение трябва да бъде съхранено. Поне доколкото зависи от мен, доколкото зависи от

нас, никой няма да допусне, пак ще кажа, това уникално съоръжение, да бъде разпарчетосано и разсипано. Господин Манолов, заповядайте.

ДИМИТЪР МАНОЛОВ: Благодаря, господин заместник министър-председател. То е повече от ясно, че трябва да бъде ужасно кратък, нали? Още повече, че господин Димитров каза сто процента от нещата, които аз мислех да кажа първоначално, но тези неща са важни. Аз по-скоро технологични въпроси искам да поставя и струва ми се, че трябва да нахвърляме нещо като Правилник за работа на този Съвет, защото аз днес преброих, че около тази маса в момента седим 35 човека и има още 11, които седят отзад. Значи, очевидно е, че в рамките на такъв дебат трябва да се сложи някакъв ред, за да е ясно кой ще определя дневния ред, кой ще го свиква, ще има ли някакви помощни органи, каква ще бъде периодиката на заседанията. Всичките тези неща трябва да бъдат известни, за да може пък и хората, които участват да си планират времето и да не загубим интерес към това.

И накрая, няма да се съдържа чак докрай, защото вие казахте тези двете крайни тези да не ги застъпваме, апелът ми е към науката. Дайте да дадем шанс на истинската наука пред гретенизма. И нещата, които ще говорим тук, да бъдат формирани наистина на база на истинската наука, защото другото не ни води към нищо хубаво. Благодаря. Бях кратък.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: И аз благодаря. Имаме съвместен опит, може би една година, когато бях председател на Тристранката и вие знаете стремежа ми към къси и съдържателни заседания. По никакъв начин не възразявам да бъдат определени правила за работа на Съвета, които да избягват безкрайните и безсмислени дискусии. Заповядайте!

ВАСИЛ ТОДОРОВ: Благодаря, господин вицепремиер. Аз също ще бъда кратък. От страна на БТПП – Васил Тодоров, за тези, които не ме познават. Във връзка с работата на Съвета, може би трябва да направим едно уточнение, че съществуват и други подобни консултативни или решаващи органи, които разглеждат въпроси, свързани с реализиране и финансиране на конкретни цели по Зелената сделка. Имам предвид съществуващи вече и функциониращи тематични работни групи по новите оперативни програми, които се готвят. Имам поглед специално върху програмата за иновации и конкурентоспособност, където тези въпроси, свързани с кръгова икономика, с енергийна ефективност, с ВЕИ-та са разписани вече в конкретни приоритети. Въпросът е някаква демаркация да направим – дали ще има припокриване, или няма да се занимаваме с тези въпроси, или ще се фокусираме във въпроси, които са свързани с проекти на национално и европейско законодателство. Може би това трябва да уточним. Благодаря.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Други предложения или коментари? Заповядайте!

МАРИЯ ПЕТРОВА: Благодаря Ви, господин вицепремиер. Господа и дами министри, от Съюза за стопанска инициатива – Мария Петрова. Относно нашите виждания как трябва да протича работата на Консултативния съвет ние се солидаризираме с казаното от г-н Димитров относно важността на това да се запознаваме със секторните анализи. Разбира се, без по никакъв начин това да води до опит за изземване на водещата роля на държавата, която беше подчертана. За нас е важно да виждаме секторните анализи, за да може наистина да сме конструктивни и да сме точни в анализите и оценките си. В тази връзка считаме, че може би Консултативният съвет трябва да съсредоточи работата си именно върху европейското законодателство на този етап и по максимално възможно оперативен начин да сме полезни с наша експертиза или с наши позиции независимо от това дали е около тази маса, или в някакъв друг работен порядък, какъвто ще бъде предвиден в евентуален Правилник за работата му. Това е. Благодаря ви.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Господин Радев!

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Уважаеми господин вицепремиер, изпратили сме на 3 юни писмените предложения на Българска стопанска камара относно начина, по който смятаме, че би работил този Съвет ефективно. Разбира се, комплименти за това, че се създава.

Лаконизмът ме кара да кажа единствено, че всички работодателски организации, всички представители на бизнеса имат мотива да участват в тези заседания съвсем открито и отговорно, защото може би тук ще бъде написан или некрологът на българската индустрия, или нарисувани шансовете за нейното развитие. Благодаря.

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: Други членове на Съвета? Добре. Имаше нюанс на въпроси, само да отговоря. В Постановлението на Министерски съвет, с което е определен и регулиран Съветът, имаме безкрайна широчина на темите, които могат да бъдат дискутирани. В зависимост от конюнктурата на конкретната ситуация, в зависимост от нуждите, няма тема, свързана със Зелената сделка, която да не може да бъде обект на дискусия.

Ще създадем механизъм, където всички членове на Съвета периодично, дори да нямаме присъствено заседание, да бъдат информирани за всички важни неща, които произхождат – дали на национално или на европейско ниво. Някакво семпло решение за разпространение на информация.

Ще се събираме толкова пъти, колкото е необходимо. Както по наша инициатива, така и ако има предложение от ваша страна.

Да, прав е колегата. Изкуството отгук няма policy mix, а миксирането на различните източници на финансиране. Ако бъде приет Фондът за справедлив преход в този му размер, това ще е най-голямата оперативна програма. Това ще

е най-големият финансов инструмент. Той е два пъти по-голям от останалите. Тук изкуството е как това финансиране не само да отиде за възможно най-умните и безспорни инвестиции, но как да се миксира с останалите източници на финансиране. И това е нелека задача.

Да, безспорно на първо място са най-пряко пострадалите региони. На първо място е Стара Загора и след това – всички останали. Но да не забравяме, че става дума за процес, за политики, които практически ще обхванат цялата територия на страната.

Искам да благодаря за вашето участие. Оттук нататък ще се виждаме понякога и в този формат. Успешен ден.

Заседанието завърши в 12:10 часа.